

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.26/2015/9. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2015. évi augusztus hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és társai** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 2.B.13/2014/145. számú ítéletének III.rendű, V.rendű, IX.rendű, XII.rendű, XV.rendű, XVIII.rendű, XIX.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXVIII.rendű, XXIX.rendű, XXXIV.rendű, XXXVI.rendű és LV.rendű vádlottakra vonatkozó részét - a felmentő rendelkezéseket nem érintve - az alábbiak szerint változtatja meg:

- V.rendű vádlott a terhére rótt közélet tisztasága elleni bűncselekményeket tettesként követte el,
- az elsőfokú bíróság ítéletének bűnügyi költségre vonatkozó részét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a Btk. megjelölésén az 1978. évi IV. törvényt kell érteni.

A másodfokú eljárás során felmerült 113.645 (egyszáztizenháromezer-hatszáznegyvenöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Törvényszék 5.B.186/2009/382. szám alatt I.rendű vádlott és 49 társa ellen vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt indult büntetőügyben hozott ítéletet.

Az eljárás során a törvényszék a büntetőeljárást X.r., XXX.r., XXXII.r., XLIV.r., XLVI.r. és LI.r. vádlottak vonatkozásában elkülönítette, míg XXXV.r. vádlott vonatkozásában - büntethetőséget megszüntető okból - megszüntette.

Az ítélet ellen bejelentett jogorvoslati kérelmek folytán eljárva a Pécsi Ítéltábla a 2013. évi október hó 17. napján kelt Bf.I.186/2013/25. számú ítéletében XIII.r. XVI.r., XVII.r., XXIII.r. és XLII.r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú ítéletet felülbírálván büntetésüket súlyosította, míg XIV.r., XX.r., XXXVII.r., XXXIX.r. és LIII.r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A többi vádlott esetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A megismételt eljárás során a Szekszárdi Törvényszék a korábban elkülönített vádlottak vonatkozásában az ügyet visszaegyesítette, majd XXXII.r., XLV.r. és L.r. vádlottak vonatkozásában azt ismételten elkülönítette.

A törvényszék a 2015. évi január hó 15. napján kelt 2.B.13/2014/145. számú ítéletében *I.rendű vádlottat* vesztegetés büntette miatt halmazati büntetésül 2 év börtönre, a járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól végleges hatályú eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette és az I.r. vádlottal szemben 925.000 forint összegben vagyonekobjást rendelt el.

II.rendű vádlottat 17 rb. vesztegetés büntette és 45 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A II.r. vádlottal szemben 128.000 forint összegben vagyonekobjást rendelt el, az ellene 9 rb. vesztegetés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

III.rendű vádlottat 40 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette és 14 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 2 év börtönre és 4 év járművezető oktatói foglalkozás gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, a vádlottat az ellene 9 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

IV.r. vádlottat 17 rb., részben bűnsegédként, részben társtettesként elkövetett vesztegetés büntette, és 28 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönre, a járművezető oktatói foglalkozás gyakorlásától 3 évi eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

V.r. vádlottat 3 rb., részben bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette, 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év börtönre, és a gépjárművezető oktatói foglalkozás gyakorlásától 2 évi eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r., XV.r., XVIII.r., XIX.r., XXI.r., XXII.r., XXIV.r., XXV.r., XXVI.r., XXVII.r., XXVIII.r., XXIX.r., XXXI.r., XXXIII.r., XXXIV.r., XXXVI.r., XXXVIII.r., XL.r., XLI.r., XLIII.r., XLIV.r., XLV.r., XLVI.r., XLVII.r., XLVIII.r., XLIX.r., LI.r., LII.r., LV.r., LVI.r. és LVII.r. vádlottakat vesztegetés büntette miatt megrovásban részesítette.

Rendelkezett a bűnjelekről és a vádlottakat részben egyetemlegesen, részben külön-külön kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet I.r., IV.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XI.r., XXII.r., XXV.r., XXX.r., XXXI.r., XXXIII.r., XXXVIII.r., XL.r., XLI.r., XLIII.r., XLIV.r., XLV.r., XLVI.r., XLVII.r., XLVIII.r., LI.r., LII.r., LVI.r., LVII.r., LIX.r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen II.rendű vádlott védője felmentésért, III.rendű vádlott felmentésért, védője elsődlegesen egyes cselekmények tekintetében felmentés, a vesztegetés, valamint a közokirat-hamisítás bűncselekményének megállapítása tekintetében a minősítés megváltoztatása, egyebekben általában enyhítés, kiemelten a foglalkozástól 4 évre történő eltiltás mellékbüntetés mellőzése végett, V.rendű vádlott védője részben felmentés, részben enyhítés végett, IX.rendű és XII.rendű vádlottak védői felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

XI.rendű vádlott fellebbezésének célját nem jelölte meg, míg védője felmentésért élt jogorvoslati kérelemmel. XVIII.rendű, XIX.rendű, XXI.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXVIII.rendű, XXIX.rendű vádlottak védői felmentés érdekében, XXIV.rendű vádlott és védője felmentésért, XXXVI.rendű és LV.rendű vádlottak védői felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú eljárás során II.rendű vádlott és védője, valamint XXI.rendű vádlott vádlott védője - a vádlottak hozzájárulásával - az elsőfokú ítélet ellen bejelentett jogorvoslati kérelmüket visszavonták, ekként az elsőfokú bíróság ítélete II.rendű vádlott vonatkozásában 2015. évi augusztus hó 24. napján, míg XXI.rendű vádlott vonatkozásában 2015. évi július hó 27. napján jogerőre emelkedett.

A nyilvános ülésen III.rendű vádlott és védője jogorvoslati kérelmét módosítva, kizárólag a járművezető oktatói foglalkozás gyakorlásától eltiltás mellőzése végett tartotta fenn, míg V.rendű vádlott védője elsődlegesen megalapozatlanság okából és eljárási szabálysértésre hivatkozással az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, másodlagosan a vádlott felmentését indítványozta azzal, hogy a 45. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán a közokirat-hamisítás büntetettének bűnsegédi alakzatát nem vitatta. Harmadlagos indítványként a kiszabott büntetés enyhítésére és előzetes bírósági mentesítés alkalmazására is indítványt tett.

A jogorvoslattal érintett többi vádlott védője bejelentett jogorvoslati kérelmének

megfelelő tartalommal szólalt fel.

A fellebbviteli bíróság a bejelentett fellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.348.§ (2) és a Be.349.§ (1) bekezdésében írt korlátok között - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem képezte a felülvizsgálat tárgyát a III.r. vádlottat érintő felmentő rendelkezés, továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének azon vádlottakra vonatkozó része, amely jogerőre emelkedett.

A felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az teljes körűen felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

A Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti kiegészítést, illetve helyesbítést mindössze az tette szükségessé, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet 15. oldalán XXVII.rendű vádlott vonatkozásában tévesen jelölte meg a Székesfehérvári Városi Bíróság 2.B.1076/2011/11. számú ítélete jogerőre emelkedésének napját, az helyesen 2012. június 7. napja, továbbá rögzíteni kellett, hogy LV.rendű vádlottat a Paksi Járásbíróság a 2014. évi február hó 27. napján jogerőre emelkedett 1.B.29/2014/4. számú ítéletével ittas járművezetés vétsége miatt 180 óra közérdekű munkára és 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítási eljárás lefolytatására a perrendi előírások maradéktalan megtartásával került sor, olyan alapossággal és körültekintéssel, hogy az elsőfokú bíróság a Be.75.§ (1) bekezdésén alapuló tényfelderítési kötelezettségének megnyugtatóan eleget tudott tenni. Megvizsgálta és részletekbe menően elemezte a nyomozó hatóság által felderített, illetve összegyűjtött bizonyítékokat, majd azokat is, melyek a vádemelést követően az alapügyben a vádlottak és a védők kezdeményezésére merültek fel. Mindezeket a logika szabályainak megfelelően értékelte oly módon, hogy az egyes bizonyítékok tartalmi hitelességéről meggyőzően adott számot. Köztük arról is, hogy a vádlottak védekezését miért nem fogadta el.

Az indokolási kötelezettségét az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak megfelelően teljesítette. A bejelentett jogorvoslati kérelmek tulajdonképpen az elsőfokú eljárásban már előadott, megvizsgált és indokoltan elvetett vádlotti előadások megismétlését jelentették, hangsúlyozottan anélkül, hogy azokban bármiféle új elem helyet kapott volna.

V.rendű vádlott védője fellebbezésének Be.323.§ (4) bekezdése szerinti írásbeli indokolásában - anélkül, hogy annak indokát megjelölte volna - a vád

törvényességét is vitatta. Amint arra a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben is utalt, a vádirat tartalmazza azokat a - Be.217.§ (3) bekezdésében meghatározott - kellékeket, amelyek meghatározzák azt a keretet, amely alapján a terhelt büntetőjogi felelősségéről dönteni lehet és kell.

Helytállóan járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor - az eljárás megszüntetésére okot adó körülmény hiányában - az ügy érdemi vizsgálatába bocsátkozott. A vád ugyanis törvényes volt, miután a vádirat mindenben megfelel a Be.2.§ (2) bekezdésében írt követelményeknek.

A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor tekinthető pontosnak, ha az lényegre törő, de egyben félreérthetetlen megfogalmazással, hiánytalanul tartalmazza a szóban forgó bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét, idejét és eszközét, valamint annak indítékát és következményeit, végső soron minden olyan adatot, amely a bűnösség, illetve a jogi minősítés szempontjából releváns. Ez utóbbi körülményt, mint a vád törvényességéhez szükséges tartalmi elemek körét minden esetben az ügy sajátosságai határozzák meg.

Jelen ügyben megtörtént a büntető törvénybe ütköző cselekmény pontos körülírása. A vádiratban leírt tényállás szerint V.rendű vádlott 2008. szeptember 3. napján 5.000 forintot adott át II.rendű vádlott részére azért, hogy Cz. Zs. részére fiktíven igazolja az elsősegély-nyújtás vizsga meglétét, majd a II.r. vádlott az átvett 5.000 forint ellenében az V.r. vádlott kérésének eleget tett, a jelentkezési lapra fiktív visszaigazolási számot jegyzett be. A 45. vádpont szerint XLIII.r. vádlott részére 2008. szeptember 3. napján a II.r. vádlott úgy adta ki a visszaigazolást, hogy a vádlottnak nem volt érvényes elsősegély-nyújtás vizsgája, a hiányzó vizsgát fiktív adatokkal a II.r. terhelt az V.r. vádlott által a részére átadott 10.000 forint ellenében állította ki. A 46. vádpont értelmében az V.r. vádlott 2008. július 29. napján 20.000 forintot adott át I.rendű vádlott részére abból a célból, hogy az aznap vizsgára kiírt S. Zs.-nak eredményes vizsgát igazoljon, majd S. Zs. forgalmi 524. számú vizsgajegyzőkönyvében 2008. július 29. napján - mivel a vizsgán S. Zs. nem vett részt -, a jegyzőkönyvet V.rendű vádlott írta alá.

A vádirat a fentiekben részletezettek szerint tehát megfelelt a Be.2.§ (2) bekezdésében írt követelményeknek, és az kellékhányosnak sem volt minősíthető, ezért V.rendű vádlott védőjének erre történő hivatkozása ismételten nem volt megalapozott.

A fentiekben túlmenően V.rendű vádlott védője aggályosnak tartotta a lefolytatott bizonyítási eljárást arra tekintettel, hogy III.rendű vádlott vonatkozásában a bíróság az ügyet elkülönítette, majd a későbbiek során azt visszaegyesítette. Kétségtelen tény, hogy a törvényszék a 2014. június 17. napján tartott tárgyaláson III.rendű vádlott ügyét a vádlott távollétére tekintettel elkülönítette, majd azt a 2014. évi szeptember hó 24. napján tartott tárgyaláson visszaegyesítette. Az elkülönítés majd

az egyesítés a büntetőeljárásról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően történt, azt a III.r. vádlott és védője sem vitatta.

A védő ezen eljárásjogi kifogása már csak azért is értelmezhetetlen, mert V.rendű vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását semmilyen formában nem érinti az eljárásnak a III.r. vádlott tekintetében történő elkülönítése, majd visszaegyesítése. Azért sem, mert a bizonyítási eljárást a törvényszék azt követően nyilvánította befejezettnek, hogy a Be.301.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően ismertette az okiratokat és a bizonyítás eszközéül szolgáló egyéb iratokat is.

A titkosszolgálati eszközök alkalmazásával beszerzett bizonyítékok felhasználhatóságát érintő - az elsőfokú bíróság érveivel egyező - álláspontját a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésében már kifejtette, azt megismételni nem kívánja. Csupán utal a fellebbviteli bíróság arra, hogy a titkos adatszerző tevékenység a minden szempontból törvényes bírói engedély helyi, időbeli, személyi és módszerbeli keretei között folyt, a szükséges okiratok és egyéb bizonyítási eszközök a nyomozás irataihoz kerültek csatolásra, és fennállnak e bizonyítási eszközök jelen büntetőeljárásban történő felhasználásának személyi és tárgyi feltételei is.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során a hatályon kívül helyező végzésben írtaknak megfelelően a vádlottak közötti telefonbeszélgetések tartalmát a magyar nyelv általános szabályainak megfelelően értelmezte, majd a lehallgatások időpontját összevetette a beszélgetéseket folytató tanulók vizsgaidőpontjával is.

Téves az V.r. vádlott védőjének az Emberi Jogok Európai Bírósága azon állásfoglalására történő hivatkozása is, hogy a bűnösséget kizárólag titkos eljárással beszerzett bizonyítékok alapján nem lehet megállapítani. Ezt az álláspontot ugyanis az Emberi Jogok Európai Bírósága az ún. anonim, névtelen, a bíróság által ki nem hallgatható tanúk vallomásával összefüggésben mondta ki elvi élel, és nem a védő által hivatkozott titkos eljárással beszerzett bizonyítékokkal összefüggésben.

Figyelemmel tehát arra, hogy a bizonyítékok beszerzésére törvényes keretek között került sor, az ezzel kapcsolatban a védő által előterjesztett törvényességi kifogásokkal a másodfokú bíróság nem értett egyet. Következésképpen az elsőfokú bíróság ítéletének eljárási szabálysértés okából történő hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

A bizonyítékok értékelésével összefüggésben - anélkül, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helytálló érvelését megismételné - az alábbiakat szükséges kiemelni.

Az ügy előzményeként mindenekelőtt arra a ma Magyarországon köztudomású tényre szükséges utalni, hogy a gépjármű-vezetői engedély megszerzésének

feltétele elméleti és gyakorlati vizsga letétele. Ezen vizsgák letétele nem mellőzhető, ahhoz a vizsgázó személyes jelenléte és aktív közreműködése szükséges. A vizsga hiányában legálisan vezetői engedély nem szerezhető, a vizsga letételét önmagában a vizsgadíj befizetése nem pótolja. A vonatkozó szabályozással nyilvánvalóan ellentétes az, ha a feladatokat a vizsgáztató oldja meg a vizsgázó helyett vagy eltekint a vizsga letételétől. A lefolytatott bizonyítási eljárás során kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy ezekkel a köztudomású feltételekkel a vádlottak is tisztában voltak.

Szükséges kiemelni annak tényét is, hogy a vádbeli időszakban a másodfokú eljárásban már nem érintett I.rendű és II.rendű terheltek köztisztviselői jogviszonyban a Nemzeti Közlekedési Hatóság Elsőfokú Területi Főigazgatóság Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság i Kirendeltségének Vizsgáztatási és Utánpótlási Osztályának munkatársai voltak, akik az 1978. évi IV. törvény 137.§ 1/j. pontja értelmében hivatalos személyeknek minősültek.

Az irányadó tényállás szerint III.rendű, IV.r. és V.rendű vádlottak az általuk oktatott gépjárművezető tanulóktól az előzetesen megállapított díjazáson felül rendszeresen külön pénzösszegeket kértek, illetve fogadtak el avégett, hogy az elméleti és a gyakorlati vizsgák sikerességét a vizsgabiztosnál kieszközöljék, illetőleg esetenként - jellemzően elsősegély-nyújtási ismeretekből - a tanulóknak vizsgát se kelljen tenniük.

Az elsőfokú bíróság III.rendű vádlott bűnösségét a vádlott részbeni beismerő vallomása, valamint I.rendű és II.rendű terheltek III.rendű vádlottat és önmagukat is terhelő tartalmú vallomása alapján állapította meg, mellyel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett. Kétségtelen tény, hogy III.rendű vádlott korábbi beismerő vallomását az eljárás teljes tartama alatt már nem tartotta fenn, azonban a vallomása megváltoztatásának indokaként előadottak nélkülözték az életszerűség minden elemét, továbbá saját és a vádlott-társak vallomásával is ellentmondóak voltak.

V.rendű vádlott a nyomozás során szintén beismerő vallomást tett, amelyet azonban már az alapeljárás során sem tartott fenn, mindösszesen a tényállás 45. pontjában írt cselekmény kapcsán ismerte el büntetőjogi felelősségét. A beismerő vallomás visszavonásának indokaként III.rendű vádlottal egyezően arra hivatkozott, hogy a nyomozó hatóság visszaélve kiszolgáltatott helyzetével, presszió alatt tartotta, ezért tett beismerő vallomást. E körben is arra szükséges utalni, hogy V.rendű vádlott csakúgy, mint III.rendű vádlott a nyomozás során meghatalmazott védő jelenlétében tett beismerő vallomást, így a nyomozó hatóság által gyakorolt „nyomásra” hivatkozás nyilvánvalóan nem állja meg a helyét.

V.rendű vádlott büntetőjogi felelősségét - amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt - szintén alátámasztotta I.rendű és II.rendű terheltek vallomása, valamint az okirati bizonyítékként értékelt vizsgalapok, valamint a Magyar Vöröskereszt Országos Igazgatósága által tett nyilatkozatok tartalma is.

V.rendű vádlott védőjének arra történő hivatkozása, hogy a vád tárgyává tett pénzek átadásáról, illetve átvételéről nem áll rendelkezésre okirati bizonyíték, helytálló. Ezzel összefüggésben azonban arra a köztudomású tényre szükséges utalni, hogy az ún. közbizalom elleni bűncselekményeknél nyilvánvalóan egyik félnek sem érdeke, hogy az aktív és passzív vesztegetők között fennálló bűnös kapcsolat nyilvánosságra kerüljön, így a pénzátadásokról azt igazoló okirati bizonyíték sem készül. Ezzel ellentétes következtetés a logika szabályaival és az eljárás egyéb adataival sem volt összeegyeztethető.

V.rendű vádlott védőjének érvelésével szemben a másodfokú bíróság álláspontja szerint az V.r. vádlottat érintően az elsőfokú ítéletben megállapított mindhárom tényállási pont megalapozott, ekként az irányadó a másodfokú eljárásban is.

XV.rendű vádlott a büntetőeljárás teljes tartama alatt következetesen tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. A vádlott tagadásával szemben az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor a titkos információgyűjtés során beszerzett objektív bizonyítékoknak tulajdonított alapvető jelentőséget és a vádlott védekezését erre alapítva nem fogadta el, mellyel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett. Szükséges ugyanis utalni arra, hogy a forgalmi vizsgát megelőző napon először III.rendű vádlott I.rendű terhelttel beszélt telefonon arról, hogy másnap vizsgáznia megy XV.rendű vádlott, majd pedig III.rendű és XV.rendű vádlott között kettő percen belül azonos tartalommal kettő telefonbeszélgetés is zajlott. A III.r. vádlott a beszélgetés során biztosította a XV.r. vádlottat arról, hogy "holnapra minden le van zsírozva...jó?", illetve „...egy tízest készítenek be fejenként... jó?” amelyet a XV.r. vádlott „oké, oké, oké” kijelentésekkel nyugtázott.

A következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat szerint a vesztegetés bűncselekménye már akkor megvalósul, ha az előny kérőjével valaki egyetért. Jelen esetben a XV.r. vádlott a III.r. vádlottal folytatott beszélgetése során beleegyezését adta ahhoz, hogy a vizsga megszerzése érdekében 10.000 forintot fizessen, így a büntetőjogi felelősségét az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg.

XXVIII.rendű és XXIX.rendű vádlottak a büntetőeljárás teljes tartama alatt büntetőjogi felelősségük elismerésére is kiterjedő beismerő vallomást tettek, mely vallomásukat a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés során keletkezett és a nyomozás anyagához csatolt bizonyítási eszközök tartalma is egyértelműen alátámasztotta. E vádlottak védőjének arra történő hivatkozása, hogy a beismerő vallomás önmagában nem elegendő a vádlottak bűnösségének megállapításához, azért sem helytálló, mert vonatkozásukban egyéb terhelő bizonyíték is rendelkezésre állt. A vádlottak egymást megerősítő beismerő vallomása pedig az ügy jellege folytán önmagában is meghatározó jelentőséggel bírt.

A fellebbezéssel érintett többi vádlott, így IX.rendű, XII.rendű, XVIII.rendű, XIX.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXXIV.rendű, XXXVI.rendű vádlott és LV.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségét a bírói engedélyhez kötött

titkos adatszerzés során keletkezett okiratok és hangfelvételek tartalma I.rendű és III.rendű terheltek terhelő vallomására is figyelemmel egyértelműen alátámasztotta. E körben szükséges utalni arra, hogy IX.rendű vádlott beismerő vallomást tett az alapeljárás során, amelyet a megismételt eljárásban megfelelő indok nélkül visszavont.

Az a nem vitatott tény pedig, hogy XIX.rendű vádlott forgalmi vizsgát ténylegesen nem tett, míg XXVI.rendű vádlott kettő sikertelen vizsga letételét követően a lakóhelyétől 160 km-re III.rendű vádlott által működtetett autósiskolában 2008 tavaszán első alkalommal sikeresen teljesítette a vizsgakövetelményeket, a bűnösség megállapítása mellett szóló bizonyítékként volt értékelhető.

XXVII.rendű vádlott bűnösségét a fentieken túlmenően alátámasztja az is, hogy felháborodva kérte számon III.rendű vádlottól, hogy kellő időben miért nem kapta meg a papírjait annak ellenére, hogy megfizette azt a pénzt, amit III.rendű vádlott „rákért”.

A bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés során keletkezett, és a nyomozás anyagához csatolt bizonyítási eszközök - okiratok és hangfelvételek - tartalma az igazságügyi szakértői vélemények, az okirati bizonyítékok, valamint a vádlottak részbeni beismerő vallomásának egybevetésével tehát a tényállás valamennyi tényállási pont tekintetében kellő részletességgel és megnyugtató módon tisztázható volt. Az elsőfokú bíróság meggyőző erővel adott számot arról, hogy a vádlottak védekezését elvetve miért jutott a tényállásban rögzített megállapításokra, melyekkel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A Be.353.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

Miután a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete a büntetőjogi főkérdések eldöntéséhez szükséges mértékben felderített és a törvényszék eljárási szabálysértést sem vétett, IV.rendű vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítésére nem kerülhetett sor.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett III.rendű, V.rendű, IX.rendű, XII.rendű, XV.rendű, XVIII.rendű, XIX.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXVIII.rendű, XXIX.rendű, XXXIV.rendű, XXXVI.rendű és LV.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére, és a vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése is túlnyomórészt megfelelt a büntető anyagi jogszabályokban foglaltaknak.

Következésképpen a tényállás mikénti megállapításán keresztül ezt sérelmező, ekként a felmentést célzó fellebbezések nem voltak megalapozottak.

Az 1978. évi IV. törvény 253.§ (1) bekezdése értelmében, aki hivatalos személy működésével kapcsolatban neki vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntetett követ el. A (2) bekezdés értelmében súlyosabban büntetendő a vesztegető, ha az előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, a hatáskörét túllépje vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

A lefolytatott bizonyítási eljárás során kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy a vádlottak „avégett” adtak III.rendű vádlottnak különböző pénzösszegeket, hogy a III.r. vádlott a pénz I.rendű vádlott és II.r. terheltek történő átadásával kieszközölje részükre a vizsga - elméleti vagy gyakorlati - sikerességét.

A tényállás ily módon történő megállapításából más következtetés nem vonható le, mint az, hogy a vizsgázók az általuk nyújtott anyagi szolgáltatás révén szabálytalanul - egyes esetekben a vizsga tényleges letétele nélkül - kívántak vezetői engedélyhez jutni, amihez I.rendű és II.rendű terheltek kötelességüket megszegve, tevékenyen hozzájárultak. Amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt, a tényállásban ekként rögzített elkövetési magatartások - függetlenül attól, hogy I.rendű, II.rendű, III.rendű terheltek kérték a pénzt vagy a tanulók kezdeményezésére elfogadták a jogtalan előnyt - a vesztegetés bűncselekményének törvényi tényállását kimerítik, ezért e bűncselekményben történő bűnösség megállapítása valamennyi vádlott vonatkozásában törvényes volt.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor V.rendű vádlott terhére rótt közélet tisztaság elleni bűncselekményekkel összefüggésben a 44. és 45. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán azt állapította meg, hogy a vádlott azt bűnsegédként követte el.

Az irányadó tényállás szerint V.rendű vádlott 5.000 forintot adott át II.rendű terheltek azért, hogy Cz. Zs. részére valótlan igazolást állítson ki, míg 10.000 forintot adott a II.r. vádlottnak avégett, hogy LVII.rendű vádlott részére valótlan igazolást állítson ki az elsősegély-nyújtási vizsga eredményes letételéről. V.rendű vádlott ezért valamennyi terhére rótt közélet tisztasága elleni bűncselekményt tettesként követte el.

Helytállóan történt meg az elsőfokú bíróság részéről a közrend elleni bűncselekmények minősítése is, így V.rendű vádlott védőjének ezzel kapcsolatos kifogásaival a másodfokú bíróság szintén nem értett egyet.

II.rendű terhelte hivatalos személyként ügykörében eljárva - V.rendű vádlott rábírására - közokiratnak minősülő okiratot állított, ekként V.rendű vádlott felbújtóként követte el az 1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntetettét a 44. és 45. tényállási pontokban írt magatartásával.

A védőnek a 46. tényállási pontban írt cselekménnyel kapcsolatos indítványa -

amely lényegében V.rendű vádlottnak az el nem fogadott védekezésén alapult - mérlegeléssel megállapított tényállást támadott. Kétségtelen tény, hogy a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás ún. összetett bűncselekmény, amely a közokirat-hamisítás és a hivatali visszaélés törvényi tényállását foglalja magában. Az összetett bűncselekmény jellemzője, hogy miután az abban foglalt elkövetési magatartások tipikusan együtt fordulnak elő, azokat egy bűncselekményként értékeli a törvényhozó.

Elkerülte azonban az V.r. vádlott védőjének figyelmét, hogy a 46. vádpontban és ugyanezen tényállási pontban írt cselekménnyel összefüggésben a vád tárgyát nem a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette és nem is a hivatali visszaélés büntette képezte, így a védőnek az ezzel kapcsolatos okfejtése és a BH2011/125. számú jogesetre történő hivatkozása ezért sem volt helytálló.

A Btk.2.§-ában megfogalmazott jogelvre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a cselekményeket az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény rendelkezései alapján kell elbírálni, mivel azok tartalmazznak kedvezőbb elbírálni lehetőséget a vádlottak számára.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen, hiánytalanul tárta fel, és azok tényleges súlyának megfelelő mértékű jogkövetkezményeket alkalmazott a vádlottakkal szemben.

III.rendű és V.rendű vádlottak vonatkozásában a közélet tisztasága elleni bűncselekmények kiemelkedő tárgyi súlyával állt szemben az igen jelentős mértékű időmúlás, mint enyhítő körülmény. Ezeket, valamint a büntetés kiszabása körében feltárt egyéb tényezőket is értékelve mindkét vádlottal szemben kiszabott - végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés szükséges, de egyben elégséges is az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság III.rendű vádlott védőjének azon indítványával, hogy a foglalkozástól eltiltást mellőzze.

Tekintettel arra, hogy III.rendű és V.rendű vádlottak a terhükre rótt bűncselekményeket foglalkozásuk felhasználásával követték el, ezért a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés a vonatkozásukban nem volt mellőzhető. Itt kíván utalni a másodfokú bíróság arra is, hogy a vádlottak terhére rótt bűncselekmények társadalomra veszélyessége azáltal is kiemelkedő, hogy olyan személyeket jogosítottak fel a közlekedésben történő részvételre, akik ebben való jártasságukat nem igazolták, veszélyeztetve ezzel valamennyi közlekedésben résztvevő életét, testi épségét is.

V.rendű vádlottal szemben az elsőfokú bíróság a törvényi minimumban szabta ki a szabadságvesztés-büntetést, melynek végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. A

terhére rótt bűncselekmények jellegére és súlyára is figyelemmel a másodfokú bíróság az enyhítő körülmények ellenére sem látott indokot további kedvezmény, az előzetes mentesítés alkalmazására.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az enyhítés végett bejelentett jogorvoslati kérelmeket sem látta megalapozottnak.

IX.rendű, XII.rendű, XV.rendű, XVIII.rendű, XIX.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXVIII.rendű, XXIX.rendű, XXXIV.rendű, XXXVI.rendű és LV.rendű vádlottakat az elsőfokú bíróság intézkedésként megrovásban részesítette. Lévén, hogy a megrovás a legenyhébb büntetőjogi intézkedés, ezért annak további enyhítésére törvényes lehetőség nem volt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését a Be.379.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a Be.578.§ (1) bekezdésében írt különleges eljárás lefolytatására utasította. A törvényszék ugyanis e körben oly mértékben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, hogy emiatt a fellebbezési eljárásban nem volt megállapítható, hogy a vádlottakat egyetemlegesen, illetve külön-külön mely bűnügyi költség megfizetésére és miért kötelezte.

A különleges eljárás során részletes indokát kell adni annak, hogy a vádlottak egyetemlegesen, illetve külön-külön mely bűnügyi költség megfizetésére kötelesek, továbbá azt is indokolni kell, hogy a Be.339.§ (1) bekezdése alapján az eljárás során felmerült bűnügyi költségből milyen összeget visel az állam.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján azzal hagyta helyben, hogy a törvényszék által írt Btk. megjelölésen az 1978. évi IV. törvényt kell érteni, ugyanis 2013. július 1. napjától kezdődően a 2012. évi C. törvénynek rövidítése a Btk.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget a megismételt eljárásra figyelemmel a Be.403.§ (5) bekezdése alapján az állam viseli.

Pécs, 2015. augusztus 25.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 2.B.13/2014/145. számú ítélete III.rendű, V.rendű, IX.rendű, XII.rendű, XV.rendű, XVIII.rendű, XIX.rendű, XXIV.rendű, XXVI.rendű, XXVII.rendű, XXVIII.rendű, XXIX.rendű, XXXIV.rendű, XXXVI.rendű és LV.rendű vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.I.26/2015/9. számú ítéletében írt változtatás folytán a 2015. évi augusztus hó 25. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Dr.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke